

سکوت رضایت آمیز رهبری

خدا رحمت کند مهندس عباس تاج وزیر آب و برق دولت موقت را. روزی در همان اوائل انقلاب، در دیدار دولت از رهبری در قم، قبل از آنکه آقا شروع به سخن کنند، متأثر از صحنه‌های دست بوسی و تبرک جوئی که هنگام ورود به بیت مشاهده کرده بود، با استناد به قرآن و سنت پیامبر[ؐ] و شرح ماجرائی از اعتراض امام علی(ع) نسبت به کسانی که چنین تشریفاتی را می‌خواستند انجام دهند، با شجاعت و متناسب از رهبری تقاضا کرد مانع آداب مغایر با روح اسلام و سنت پیشوایان دین شوند.

معمولًا آقایان از اظهار نظر غیر روحانیون در امور دینی خوششان نمی‌آید و آنرا نوعی فضولی تلقی می‌کنند. آقا هم که تا آن لحظه سرشان پائین بود، با نگاهی عاقل اندر سفیه به ایشان گفت: "من هیچ احتیاجی به این حرف و حرکت‌ها ندارم، مردم عواطف و احساساتشان را به این وسیله به اسلام نشان می‌دهند. ما که چیزی نداریم به آنها بدھیم، با همین ابزار ارادت‌ها به روحانیت است که دلشان به اسلام گرم می‌شود".

نمی‌دانم رهبر فعلی جمهوری اسلامی هم درباره معجزه و کشف و کرامت "یا علی!" گفتن هنگام تولدشان که پس از هفتاد و اندی سال! به نقل از خانم "زین الدین" و ایشان هم از خواهر ناتی آقا! توسط تولیت آستانه و امام جمعه قم اعلام می‌شود، بر همان استدلال هستند یا آنرا انکار می‌کنند؟ در مورد "سید خراسانی" نامیدشان و فیلم "ظهور بسیار نزدیک است" و نقشی که برای ایشان در این قصه قائل شده‌اند چطور؟... چرا لام از کام مبارک نمی‌گشایند و امت همیشه در صحنه را از ابهام و انتظار در نمی‌آورند و خود به اشارت و بشارت چیزی نمی‌فرمایند؟

امام جمعه قم به هنگام نقالی آرام این قصه، پس از آماده کردن روحی مستمعین، در حالی که ٹن صدایش ناگهان اوج می‌گیرد، فریاد می‌زند: "مردم، رهبر شما کسی است که با وروش یا علی گفت و در طول زندگی یا علی گفت و تو حزب الله باید تا ابد پشت سر این رهبر یا علی بگوئی و این رمز موفقیت ماست!"

این قلم نیز به باور امام جمعه قم، یک "یا علی" با حال و حضور قلبی گفت و بلاfaciale! پاسخی از پیام امام علی(ع) در دعائی درس آموز شنید:

"پروردگارا، من از گزافه گویان (غالیان) بیزارم، آنچنانکه عیسی پسر مریم(ع) از گزافه گویان زمانش بیزاری جست. بار خدایا، آنان را برای همیشه خوار فرما و هیچیک از آنان را (در چنین مقاصدی) یاری مکن." (۱)

تکانی خوردم و نهج البلاغه را گشودم تا حیرت خود برطرف کنم، در سخنان حکیمانه‌اش آمده بود: "دو گروه در مورد من خود را به هلاکت (بدبختی) انداختند؛ آنکه در دوست داشتن زیاده روی (غلو) می‌کند و آنکه در دشمنی. (۲) به سخنانش در وصف پارسایان گوش سپردم، می‌گفت:

"از نشانه‌هایش این است که هرگاه مورد ستایش قرار گیرد، از (قول) آنچه درباره‌اش می‌گویند بینناک شود و گوید من خود به خویشن آگاهتم و پروردگارم از من به من آگاهتر. پروردگارا، مرا در (باور) آنچه می‌گویند مؤاخذه مکن، مرا برتر از آنچه می‌پندارند بگردان و در آنچه از آن بی‌خبرند بیامرز." (۳)

باز هم کتاب را ورق زدم، در شرح سخنانی، در ارتباط با حقوق دو طرفه رهبری و ملت، نقل شده بود که در اثنای گفتار امام، مردی از اصحاب که احساساتی شده و سخت تحت تأثیر قرار گرفته بود برخاسته و مراتب "گوش به فرمان توئیم..." را با سخنانی ستایش آمیز و طولانی اعلام کرد.

معمولًا زمامدارانی که از تملق و چاپلوسی گل از گلشان می‌شکفند، از چنین طرفدارانی تشکر و قدردانی می‌کنند، اما آنکه امروز "یا علی" گفتنش برای کسانی دکان دنیاگی پر رونقی شده، با تغییر موضوع بحث، آنچنان درس توحیدی به آن گوینده و مستمعین می‌دهد که دیگر کسی به خود اجازه ندهد از این غلطها بکند! خلاصه پاسخ ایشان به زبان محاوره‌ای امروز این است که: "مرد حسابی، تو خدا را نمی‌شناسی که این طور از من تعریف می‌کنی". نگاه کنید به اصل پاسخ:

"کسی که جلال خدا در نفسش عظیم و جایگاه او در قلبش جلیل باشد، در برابر این عظمت، هرچه غیر اوست صغیر جلوه خواهد کرد... از سخیفترین حالات حاکمان، در نظرصالحان، این است که (از رقتارشان) مردم پندراند آنان دوستدار فخر و مبارکات اند و بنای کارشان بر کیف و غرور قرار می‌دهند. و من بسیار کراحت دارم از این که در ذهن شما خطور کرده باشد که دوستدار ثنا و ستایش . سپاس خدا را که چنین نیستم و اگر هم بودم، به سبب انحطاط در پیشگاه پروردگارم آنرا ترک می‌کردم زیرا تنها اوست که شایسته عظمت و کریاء است."(۴)

نهج‌البلاغه را بستم و دیدم از ذکر "یاعلی" پاسخی موافق با منویات امام جمعه قم دریافت نمی‌کنم، با خود گفتم مقام معظم سالیانی دراز در مشهد مقدس مشرف بودند، شاید راز سکوت رضایت آمیزشان در برابر این ادعاهای تعالیمی باشد که در جوار امام رضا(ع) فرا گرفته‌اند! کتاب‌های "عيون اخبار الرضا" و "اعتقادات شیخ صدق" را گشودم تا سر نخی از این معما بیابم، به سخن زیر رسیدم:

بارخدا، من به تو پناه می‌برم و بیزاری می‌جویم از کسانی که در مورد ما چیزهای ادعا می‌کنند که حق ما نیست. بارخدا، من نزد تو بیزاری می‌جویم از کسانی که در باره ما چیزهای می‌گویند که ما در مورد خودمان نگفته‌ایم. بارخدا، ما هرگز آنها را به این پندران دعوت نکرده‌ایم، پس ما را از آنچه می‌گویند مؤاخذه مکن و از این ادعاهای ببخش. خدا، جنبه‌ای از آنها روی زمین باقی مگذار که اگر چنین کنی بندگان را گمراه می‌کنند و جز فاجر و کافر درست کردن محسولی ندارند."(۵)

دیدم خیر، فایده‌ای ندارد، پاسخی در خور زمانه و نرخ روز نمی‌رسد، گفتم بالاخره تشیع را مکتب جفری نامیده‌اند. شاید در تعالیم امام جعفر صادق(ع) دلالتی بر درمان بخشی معجزه وار ذکر "یاعلی" برای رفع مشکلات مملکت بیابم، آب پاکی روی دستم ریختند و راهی دیگر نشانم دادند:

جوانان تان را از شر گزافه گویان (غلة) بر حذر دارید تا فاسدشان نکنند! بی‌تردید گزافه گویان بدترین آفریده‌های خدایند، زیرا عظمت خدا را (با اغراق گوئی در مورد بندگانش) کوچک می‌کنند و برای بندگان خدا ادعای ربویت (بخوانید ولایت مطلقه) می‌کنند. به خدا قسم شر این گزافه گویان از (منحرفین) اهل کتاب و مشرکین بیشتر است."(۶)

کمترین چیزی که شخص را از ایمان خارج می‌کند، این است که در مجلس فردی گزافه‌گو (غالی) بنشیند، به سخن او گوش دهد و گفتارش را تصدیق کند... رسول خدا گفت: "دو گروه از امت من بهره‌ای از ایمان نبرده‌اند؛ غالیان و قدریان (گزافه گویان و قضا قدری‌ها)." (۷)

۱- اللهم انی بری من الغلاه کبراءه عیسی بن مریم من النصاری، اللهم اخذلهم ابدا و لا تنصر منهم احدا (امالی طوسی به نقل از اصیع بن ظباته).

۲- نهج البلاغه حکمت‌های ۱۱۷ و ۴۶۹

۳- نهج البلاغه خطبه ۱۹۳ معروف به متقدن

۴- نهج البلاغه خطبه ۱۷۴

۵-اللهم انی اعوذ بك و ابراء اليك من الدين ادعوا لنا ما ليس لنا بحق. اللهم انی ابراء اليك من الذين قالوا فينا مالم نقله في افسنا. اللهم ان لم ندعهم الى ما يزعمون فلا تواخذنا بما يقولون واغفر لنا ما يدعون ولاتدع على الارض منهم ديارا انك ان تذرهم يضلوا عبادك ولا يلدوا الا فاجرا كفارا.

۶- "احذروا على شبابكم الغلاه لايفسدونهم، فان الغلاه شر خلق الله، يصغرون عظمه الله، ويدعون ربوبيته لعباد الله، والله ان الغلاه شر من اليهود والنصارى والمجوس والذين اشرکوا... (امالی شیخ طوسی ص ۶۵۰).

۷- خصال صدوق صفحه ۶۴ چاپ اسلامیه